

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
Telefon-szám 15. ára 10 fillér. Telefon-szám 15.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többeszi közlésnél 4 filléért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő intézete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489 sz

Hiuság.

(y) Ha csak egy kissé is szemügyre vesszük úgy az egyesek, mint általában a társadalom életét, a hiuságot, az emberi lélek e leggyaróbb tulajdonát ott látjuk settenkedni lépten-nyomon. Öltözetünkben épügy, mint lakásainkban, a jótékonyosság gyakorlásában épügy, mint az Isten házában a hiuság vörös fonálként húzódik keresztül. Ha másnak csinosabb, szebb s ami fő, divatosabb ruhája volna, mint nekem: a hiuság ördöge rögtön megmozdul lelkemben s nem nyugszom addig, míg — bármi áron — e rút szenvedélyemet ki nem elégitem. Ha lakásomban nincsen meg az a csillogás-billogás, mint ismerősömében, vagy talán egy butodarabbal kevesebb van, mint másnak: no már akkor se éjjelem, se nappalom. A hiányt ki kell pótolni; van pénz, nincs pénz, ez másodrendű dolog. Ha Péter atyámfia valamely jótékony célra 5 koronát juttatott, ha szakad is a cérna, nekem annak kétszeresét kell adnom, hiszen csak valamivel több vagyok annál a sehonnainál. Ha egy új ruhám van: divatos szövet, modern szabással, azt első sorban is az Isten házába viszem. Sok ott a szem, a kíváncsi nép s aztán a kritika, az istenfélő lelkekben megtisztulva, bizonyára kedvező is lesz, ha mindjárt a második bemutatón a főutcán valamivel gyöngédtelebb elbírálásban is részesülne.

Elvégre is azonban ez s az ehhez hasonló dolgok nem is olyan égbekiáltó bűnök, amelyért akár az egyesekre, akár pedig a társadalom összeségére „Feszítsd meg!”-et kellene kiáltanunk. Életet adó nedve ez a mai kornak, amelyet az ő remek alkotásaiban megakadályozni annyit tenne, mint a napot megállítani az égen. Nagy munka lenne, erre ki sem vállalkozhatnánk.

Azt azonban, hogy meghalt kedveseink, ismerőseink ravatalánál a kegyeletet a hiuság ne érintse, azt igazán megtehetnők.

Valahányszor ugyanis egy-egy halott temetésénél a drágábbnál drágább koszorukat, a cifrábbnál cifrább temetési díszleteket látom, bár lelkem mélyéből honorálok a kegyelet nemes érzelmét, mégis meglátom abban a hiuságot is.

Hiszen beszéljünk egyenesen, nem az volna-e lelkünknek a meghalt iránt érzett legszebb, mert legmaradandóbb kegyelete, ha abból a kidobottnak mondható pénzből, amelyet koszorukra, a díszletekre áldozunk — a szegény sorsuaknak, a hátramaradtaknak segítő kezét nyújtanánk. A jobb módúaknál, pedig ahol a temetés fénye, a koszorúk tömege százakat emészt meg, dob oda a föld sarába — koszoru megváltás címén egy alapot teremtenénk az annyira szükséges jótékonyosság gyakorlására. Szébb megnyilatkozása volna ez az

igazi kegyeletnek, mint a koszorúknak már pár nap alatt foszladozó selyemszalagja. A mellett humanus is!

Praktikus szász atyámfiai több erdélyi szász községben koszoru megváltás címén, mint tudjuk szép összeget gyűjtöttek össze. A szegény, elhagyott árvákat, özvegyeket, különféle jótékonyági egyesületeket segítyezik abból. Bizonyos, hogy a szegények hálás szívében állhatunk legszebb emléket elhunyt kedveseinknek. Jó volna ezen gondolkodni s a sirnál ne az enyészetet mindent felfaló Molochjának, hanem már hitünknel fogva is az életnek, a föltámadásnak nyujtsunk táplálékot.

Gazdákat érdeklő elvi jelentőségű határozat.

A közigazgatási bíróság egy konkrét esetből kifolyólag kimondotta, hogy a mezőgazdasági célból közlekedő fogatok, vagy hajtott állatok és az azok hajtására szükséges egyének vámentessége azon határon belül, melyhez tartoznak, a kompokra és révekre is vonatkozik, ellenben mezőgazdasági célból a komppal gyalog átkelőknél vámentességre igényük nincsen.

A tejszövetkezetek szaporodása. A földművelésügyi minisztérium most adta ki a magyar tejszövetkezetek 1903. évi kimutatását, amelyből kitűnik, hogy hét év alatt a tejszövetkezetek száma 517-re szaporodott. A tagok száma 50,450, az üzletrészeké 94,664. Ezek a szövetkezetek a múlt évben 886 millió liter tejet dolgoztak fel. Évi bevételük 10,5 millió korona. A tejszövetke-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGÁJA.

Jókai és egy székely tanító.

— A „Székely-Udvarhely” eredeti tárgaja. —

Régóta hirdetem azt az elvet, hogy a székelységre vonatkozó legkisebb dolgot, eseményt is jegyezzük fel a jövőndő számára.

Egy kedves epizódot közlök itt, melynek fő hőse egy Csikországbeli derék székely tanító, kit sorsa Esztergomba vitt, hol áldásos munkásság után, mint „primási főtanító” hunyt el. Győrffy Ivánnak hívták. Ilyen lelkes székely embert alig ismertem. A nagy eszü, erős jellemü, vidám, sziporkázó ötletekkel gazdag kedélyü, híres adomázó férfiú — ki „hazai író, de legtöbbször hazasíró hű fia volt székely népének” — a messze idegenben is megmaradt hű székelynek, nem úgy, mint azok, kik, ha „valamire felcseperednek”, benső érzésükben is egészen megváltoznak...

Győrffy Iván gazdag tanügyi munkásságot fejtett ki tettel és tollal. Könyvei mindannyi jeles uttörő eszköz volt az újabb tanügyi fejlődés terén. Az itt közölt pohárköszöntője — mely, gondolom, a nyolcvanas évek elején nyomtatásban is megjelent — *elmésen foglalja szövegbe Jókai legtöbb munkája címét s egyszersmind eredeti vonásokban tünteti fel az eszes és gazdag kedélyü székely tanítót. Ilyen emberekről mondhatta Trefort: „Ismeretek olyan tanítókat, hogy kultuszminiszternek is jól beválnának.”*

Ez a pohárköszöntő a fővárosi „Irók és művészek társaságának” esztergomi kirándulása alkalmából tartott díszebéden mondott el 1880. év június 6-án.

„Hölgyeim, Uraim! Mindenekelőtt bocsánatukért s kegyes concessiojuktól kell kérve könyörögnöm, hogy most, midőn e kedves ünnepély alkalmából, szebbnél-szebb felköszöntések kíséretében annyi sok kitünő író kéz emelt már poharat, mégis meg nem bírom tagadni magamtól azt az örömet, hogy élve a kellemesen kínálkozó kedves alkalommal, magam is poharat ragadjak s ezer erőssor mellett gyenge szavaimmal ünnepélyünk *leg-ünnepeltebb*-jeinek ismételt felköszöntésére, fel-emeljem.

Főlemelem pedig poharamat az erdős-völgyes szép hazának, a kies Erdély büszke bérci közt székely székely nemzetnek nevében, melynek magam is messze földre kivándorolt, kivetődött, vagyis székelyesen szólván, „messzére elkövetkezett” szü-löttje vagyok.

Nem egy ízben szokták enyelgő tréfával szememre vetni, hogy ahol s amikor csak szerit ejtethetem, mindannyiszor különös előszeretettel szoktam székely származásomat s szegény jó székely nemzetemet szóba hozni.

De hát engedelmet instálok, hogy ehejt így találám mondani, hanem hát igen szép számmal vagyunk itten, akik előtt nem ismeretlen amaz ismeretes székely szólás mód, amely azt mondja, hogy „székely szülte a magyart, ette vóna meg!” Erről eszembe jut egy alkalmi adoma. Az egyszeri székely emberrel az az eset történt, hogy megházasodott. — Idő múltán találkozott egyik barátjával. „No pajtás, kérde emez, hallom, megházasodtál: no, s hát hogy vagy megelégedve a feleségedvel?” Jaj atyafi! feleli búsan a kérdezett, hadd el ne is kérdezd. Barátom, mikor feleségemet elvettem, úgy szerettem, hogy majd

megettem; most meg úgy bánom, mint a kiesi kutya, hogy akkor csakugyan meg nem ettem.”

A szegény jó székely nemzet is nem egyszer elmondhatná okkal-móddal, hogy mikor szültem a magyart, úgy szerettem, hogy majd megettem, most pedig — — Mert hát instálom alássan, az egész világ előtt világos s a Nagymagyarországot lakó magyarok is erősen jól tudják, csak hogy egy kicsit elfelejtették, miszerint *A magyar nemzet története regényes rajzokban* hagyta ránk utódokra, példa és örökség gyanánt azon vérrel festett *Csat-üképek* emlékezetét, melyekben a vitéz székely nemzet századokon át hősi-leg megóvta Nagymagyarországot a török, tatár áramlatok ellen, mikor a nemzetre *Szomorú napok* jártak, amikor majd mindig *Véres kenyér* volt, ha volt a szegény székely szük tarisnyájában, s a mikor szomorú napirenden volt a *Törökvilág Magyarországon*. Igen, Uraim! a jólelkü székely nép századokon át védbástyája volt Magyarországnak, mint emez volt Európának. És mégis: míg a magyar a nyugati szomszédoknak a tett szolgálatok elfeledése miatt egy-egy körülgaránosított szemrehányó hanggal szerez szomorú szívének némi szátiszfactiot: addig a mostohának tekintett székely testvér panasz nélkül szántogatja sovány barázdáit s mindezek dacára e rokonszenves nép *Egy elátkozott család*-ként századok óta a *Szegénység utjá*-ra van taszítva és ez utról talán a *Jövő század regénye* szerint letérni csak akkor fog, mikor az ichor korszak kormányozható aerodromonjai megszületni fognak valahol *A János pap országában*.

No, de most veszem észre, hogy a mostani *Politikai divatok* szerint s a mostan divó *Szélsend*

zetek 39 vármegyében vannak megoszolva. A tejszövetkezetek szaporodásával vajkivitelünk is jelentékenyen növekedett. A kivitel értéke a növekvő belfogyasztás dacára máris meghaladta a 10 millió koronát.

Krónika.

— Fővárosi levelezőnkől. —

Budapest, május hó 27-én.

Az elmúlt hét eseményei közül messze ki-magaslott nálunk az aratási kilátások találgatása. A hosszú ideig tartott korai szárazság majdnem kétségbe ejtette a közönséget s a börze spekuláció kezdte a gabona árát mesterségesen emelni. Jött azonban a jótékony eső s a papiros buza ismét piacra került és a gabona ára újból szállt lefelé. A termés pedig silány lesz s az aratási kilátások várakozáson felüli módon rosszak.

Igen érdekes, hogy X. Piusz pápa az „Ausztria“ katolikus diákegylet két katonatiszt tagját nagy kitüntetésben részesítette, a miért párbajra való kihívást nem fogadtak el s akiket a miatt tisztí rangjuktól megfosztottak. Az egyiknek a Pro Ecclesia et Pontifice diszkeresztet és a másikkal a Szent Gergely-rend lovagkeresztjét adományozta.

Az első női hitszónok is megjelent a világ porondján. Ez a nő Shaw Anna dr. kisasszony, az Amerikában előnyösen ismert unitárius prédikátor, aki a Berlinben közelebbről tartandó női kongresszuson fog szónokolni.

Fegyverkezünk s a milliók csak úgy gördülnek az állampénztárakból öldöklő szerszámokért. A világ-béke illuzoriussá vált. A fiamei torpedógyár négy-öt esztendeig el van foglalva tenger alatt járó szörnyetegek készítésével. Jelenleg Ausztria-Magyarország 116, Franciaország 126, Oroszország 94, Olaszország 60, Svéd- és Norvégia 24] és Hollandia 12 torpedója van munkában Ezenkívül Olaszország 17 kompresszort és későbbi szállításra újabb 70 kompresszort rendelt.

A delegációk a pünkösztől ünnep k elmúltával ismét megkezdtek működésüket. Szobakerült a magyar ipar védelme a hadseregben, az ezrednyelv kérdése, a hadbírák s a katonai lelkészek ügye és más dolgok.

alatt az ily *Arnyképek* szellőztetése nem egészen évszázad; ennél fogva tehát szóm egybekeverem, hogy immáig esmét elő kezzem a dögöt, ki meg-tér idvezül, hát én is visszatérek oda, ahol az imént elhagyám s ujjolag azt mondom, hogy „Székely szülte a magyart!“ Igen, de nemcsak a magyart, hanem a színművészet diadalmas királynőjét is, kiről mindnyájan tudjuk, teljes 13 pró-bás tüzrólpattant telivér székely menyecske, a kedves Háromszék kies rónájának kellő közepéből, ahol teremnek a gyönyörű *Háromszéki leányok*.

A mi művészetünk kedves királynője nemcsak a háromszéki székely leány, hanem azon küjjel még (a székelyeknél nagy szó) jószágos leány is, ki szeretett férjének nemcsak egy jószágot, de egy egész országot hozott hozományul. Hozta ugyanis művészetének hódítással szerzett birodalmát, melynek trónján olbűvölő művészetének varázsvesszejével s a *Köszívű ember-t* is megindító hangjának isteni erejével milliók felett — igaz, nem alkotmányos módon, mert hát korlátlan hatalommal és mégis édes despotizmussal — uralkodott.

Nász hozományul vitt egy fennkölt nemes szívet, melynek jóságát élénk varázsolják azok a beszélő, szédítő szép szemek, melynek villanó ragyogására rajongásba jönnek nemcsak a *Szerelm bolondjai*, hanem a *Régi jó táblabírák* leghidegebb vérű példányai is. Ez örökszép szemek, e semmiféle kincsekkel össze nem hasonlítható *Fekete gyémántok* boldogító sugarainak főrésze volt abban, hogy azok birtokosának *Élet útjai*-ra, a *Hétköznapok* után is az ünnepnapok láncolata következett, melyen édes otthonának minden órája *Rózával* van édesítve s rózsával volt ékesítve; mert midőn a magyar színművészet királynője a magyar irodalom birodalmának fejedelmével koronáját kicserélte, akkor mind a két fél nemcsak nyujtott, de nyert is: szerelmet koronáért s *Koronát szerelméért*. A ki ily boldogító kincset magáénak mond-

A keletázsiai háborúról elterjedt azon hírek, mintha az oroszok Hai-esöng vidékén komoly ütközetben megverték és visszaszorították volna a japánokat, semmiféle megerősítést nem nyertek, sőt a japánok sikereiről bő tudósítások érkeznek.

Sok komoly dolog közt nem érdektelen az a kedves apróság sem, a mely Egerből indult világkörütrajára. Körhinták, vásári látványok, csepürágók és ezermosterek sorában egy viaszbaa bódé is volt s abban nagy garral Lucchenit, áldott lelkű Erzsébet királynékné genfi gyilkosát. Vitéz Mátyás uram is odament s megkérdezte, hogy vajjon csakugyan az volt-e a gyilkos? A komédiás igenlő feleletére pedig — se szó, se beszéd — fokosával lesuhintott és a Luccheni-viaszbáb . . . apró darabkába hevert a földön. — „Ez se gyilkol több királynét!“ — mondta a harcias gazda. Aztán hosszas alkudozás után kifizetett 80 koronát az okozott kárért. Mikor pedig elment, így szólt: — „Ha 100 pengő lett volna az ára, akkor is leütöttem volna a kutyát“.

A hamisítatlan magyar lélek nyilatkozott meg Vitéz Mátyás uram jámbor tetteiben. Szomorú jelenség azonban ezzel szemben elég van s ilyen az is, hogy a Tudomány-Egyetem quaesturájában sikkasztásnak jöttek nyomára. 5692 K hiányt fedeztek föl. A tett elkövetésével Krics József hivatalnokot gyanúsítják, aki tagad.

Magyarország mégis csak magyar lesz apré-kint — legalább nyelvében. A hadtestparancsnokság budai palotáján mostantól kezdve ott ékeskedik a magyar fölírás is: „Császári és királyi hadtestparancsnokság“. Azt mondják, a kik tudják, hogy rövid időn belül követni fogja mind-megannyi, aki eddig német is, vagy csak német volt.

Különös eset történt három bukaresti egyetemi hallgatóval a fogarasi havasokon. A vakmerő diákok vezető nélkül jó magasra mentek már az egyik hegyen. Hirtelen sűrű köd lepte el a hegy-séget s az eső is megeredt. Paska Ilia hálólhelyet keresett s eközben elszakadt társaitól. A mint így máskált, egyszerre elcsuszott és lefelé gurult, de belekapaszkodott egy sziklába. Görcsösen szorongatta hajnalig, mikor végre észrevette, hogy mintegy félméternyire szilárd hegyoldal van. Elbocsátotta a sziklát és eszméletlenül bukott le a föbe.

hat, százsorta gazdagabb, mint egy százezreket érő jószágokat összeváltogatott s összeváltogatott *Uj földes ur*, vagy akár egy ós *Magyar nábob*; a miből az is kiviláglik, hogy *Erdély aranykora* voltaképpen nem is az Apaí fejedelemisége idejére, hanem azon korra esnék, amikor az aranytermő Erdély e drága kincsét adta Magyarországnak s a magyar irodalom *Arany ember* ének.

Azt mondhatná a jó öreg Verbőczy, sőt mondja is valahol a *Tripartitumban*, vagy a *Corpus jurisban*, hogy „*Mulier non nobilitat*.“ A nő nem nemesít. Jaj, kedves jó öreg legislatorom! hogy el volna maga ma maradvá a világtól! Dehogy nem nemesít, éppen egy olyan nő, kiről maga Molière legistenibb inspirációi közepette valaha álmodhatott s ki nemcsak szívre, hanem származásra nézve nemes volt. És még is mind-amellett, hogy ünnepelt Urnőnknek minden tekintetben legnemesebb férfa a nemesség minden nemével mintegy körülbástyázva volt, mégis a szülőföld iránti szeretetét mondott egy módot, melynek útján a nő a szeretet férjet egy újabb nemességgel, a vén Verbőczy dacára is valódi indegenátussal feldiszi.

A szerető székely feleség avatta fel ugyanis a férjet a nemes székely nemzet tagjává. A székely származású nemes nőnek köszönheti a székely nép hazája, hogy a megszekelyesített nemes férj lángoló lelkesedésének egész hevével testvéreként szereti a szegény jó székely népet s hogy ő nemcsak amolyan címzetes, hanem igazi, valóságos diszszékely. De ünnepelt Urnőnk még nevének is osztályosává tette élettársát, aki e kedves névben egy nagyon is találó praedicatumot bír; mert alig hihető, hogy Nagymagyarországon akadna még egy másik név olyan, melynek viselője oly igazán rászolgálna e szép előnévre: *Laborfalvi*. Erre aztán nehezen lehetne elmondani, hogy „lucus a non lucendo“, — laborfalvi a non la-

Társai dél felé akadtak rá s ezalatt Paska fekete haja teljesen megőszült.

A főváros utcáin egy színes falragasz kelt élénk feltűnést és gyakran kisebb-nagyobb csoportok jönnek össze előtte. A falragasz bikaviadalt szemléltet s tudatja, hogy a jövő hónap elején az állatkertben egy bekerített helyen, bikaviadatok lesznek. A bikaviadokat tudvalevőleg az „Idegen forgalmi vállalat“ rendezi, mely Spanyolország legelőkelőbb toreadorját vadon nevelt bikákkal szerződtette e célra.

Harminchat tanítónő kellett Budapest fővárosnak s ötszázöt pályázott és szinte valamennyinek kitűnő diplomája van. Az állások fogynak, a jelentkezők szaporodnak. Ha egy díjnyertes ke-resnek, ötven ügyvéd, husz orvos, tizenhat professzor és vagy száz össze-vissza írástudó ember jelentkezik. Lehetetlen meg nem látni, — írja „Az Ujság“, igen tekintélyes lap — hogy az ötszázöt szájalomra méltó tanítónő mögött egy nagy társadalmi probléma bujkál. Betegség, aminek még nem adtak nevet. Joggal elnevezhetjük szellemi tultermelésnek s ha a bacillusát keressük, azt se nehéz megtalálni: a nagyralátás az. Az úkeinknek volt egy mondásuk: Legyen a fiú okosabb az apjánál. És századokon keresztül minden apa különb mesterségre fogja a fiát, mint az övé volt. És így elszaporodnak az urak és kivesznek a munkások. Maradiságnak látszik első pillantásra, hogy fölpanaszoljuk a szellemi erő gyarapodását — És mégse lehet hadsereget csinálni csupa generálisból. A szellemi tulprodukción, hogy miféle veszedelemnek a szülő-anya, — nézzünk csak magunk körül. Diurnistáknak jogvézgett emberek jelentkeznek, egyszerű vasutasnak hites ügyvédek, diplomás tanárok, kész orvosok. Legalább kitűnően végzik a dolgukat? Dehogy, borzalmasan végzik. A nagyobbra hivatott ember apró dolgát kellenlenül csinálja és hebe-hurgyán. Elégedetlen magával és elégedetlen a környezetével. Nagy igényei vannak és természetesen panaszai. Pusztítja magát és rontja a környezetét. És számítsa ki, aki érti a számvetést, mennyi ezer és ezer millió pusztuló tőke hever ebben a szellemi tulprodukciónban. Mennyi való-ságos kincs, mennyi elpocsékolott idő, mennyi kárba vesztett munkaerő . . . A társadalmat kell

borando. Mert hisz mesés munkássága, koszorús irónk maga a megtestesült l a b o r. És e mesés munkásság mennyisége és minősége között meg-osztott csodálatunk közepette kérdezhethetők, hogy micsoda geniusz adott erőt e munkássághoz? Egyértelműleg hangozhatnak a felelet, hogy *Keresd az asszonyt*, mert a *Férfi sorsa a nő*. — És, ha tovább kérdezzük: mi lehet az a kö-telék, a mi szépirodalmunk fejedelmének nemes szívével a szegény jó székely nemzet szívével oly szorosán összefűzi? Az elszakaszthatlan erős rózsalánc alig egyéb, mint *Egy asszonyi hajszál*.

Miután egy magasztos mintaképpben bemutattam, hogy *Milyenek a nők*, „venio nunc ad fortissimum virum.“

Hogy ki légyen e vir? nem is kell mondanom, hiszen az ő nevét őrli minden malom.

Azt hiszem minden magasztalás mellőzésével elég csak megemlítenem, hogy e férfi, kinek ragyogó szépségű regényeit gyönyörrel fogjuk olvasni még akkor is *Mire megvénülünk*, nem más, mint a magyar szépirodalom fejedelme s jelenleg a szép birodalom egyházfejedelmi fővárosának kedves vendége: *Jókai Mór*. — Hölgyeim, Uraim! A hazai híres toasztíróknak veterán választófejedelme, a jó *Királyi Pál* kellenék ide most ezen *Királyi pár*-nak méltó megéneklésére. De mindamellét is midőn kiváló vendégeink e két ragyogó gyöngyének tiszteletére ezen Prükler pártiótánk potrohos palackjaiból patakzó pompás potya pezsgővel telt pohárnak gyönyörűen gyöny-gyöző és hatalmasan habzó hazai nektárát s ezzel együttesen habozó gyenge szavaimat magasra emelem: merem mondani, hogy erőtlenszózatom messzebbremenő tájakig harsogó visszhang visszaverődését fogja felköltöni. Igenis, mert ma Magyarország népeinek millióival hétszáz-ezernyi székely szerető szívének szavazata csatlakozik mi hozzánk, hogy osztozó atyafiakul fogad-

javitani a jövő évtizedeken és nem az ágyukat...

Ezzel aztán be is fejezheiem kissé hosszúra nyult szemléldésem azon ohajtással: földművelés, ipar- és kereskedelem magyar hazánk teherhordozói, jöjjön el országotok, hogy valaha felétek is így gyülekezzenek a művelt elemek raja...

Az egyenes adók 1904-ben. Az állami költségvetés szerint az egyenes adók címén 1904-ben bevételezendő összeg 217.163.000 K-ra fog rugni, ami a múlt évi előirányzattal szemben 6 millió K-s emelkedést mutat. A földadó összege 65.612.000 K-val, a házadó 25 millió, a keresetadó 47 millió, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adója 8 millió, a bányaadó 520.000, a kamat- és járadékadó 10.887.000, a vasuti és gőzhajózási szállítás használatá utáni adó 19 millió, a nyerevényadó 4000, a fegyveradó és vadászati adó 900.000, a hadmentességi díj 3.430.000, az általános jövedelmi pótdó 34.052.000 és a késedelmi kamat 2 millió K-val van előirányozva. Feltűnő az emelkedés a késedelmi kamattételénél, melynek összege 733.000 K-val volt 1903-ban előirányozva.

Különfélék.

— **Kinevezés.** A kereskedelmi m. kir. miniszter D a r ó c z y István szekelyudvarhelyi m. kir. posta- és távirtda segédtsízt jelöltet posta- és távirtda segédtsíztnek nevezte ki.

— **Eljegyzés.** S z e n t p é t e r y Ferenc m. kir. posta- és távirtdatiszt, társadalmunk egyik igen kedvelt és rokonszenves tagja eljegyezte fogarasi Szabó Miklós marostordamegyei földbírtokos kedves és művelt leányát: Margitot. Gratulálunk!

— **Szabó Antal** helybeli róm. kath. kántortanító közelebről történt megválasztását a püspök jóváhagyta és az új kántor állását már el is foglalta városunkban.

Juk őket s midőn én most, mint székely ember a székely nemzet leányának, *Laborfalvi-Rózá*nak s a székely nép szerető testvérének *Jókai Mórnak* egészségére poharat emelek, bizonyára több mint félmillió székely kebelének hő érzelmét tolmácsolom. És ha ez érzélem felriadó hangja valamennyi székely kebeléből egyszerre talán ki-törni: a Hargita harsogna, a Retezát recsegné s a Kárpátok kárpitjai merepedeznének az egetráló éljenriadalra, midőn azt kívánjuk, hogy a székely nemzetnek büszkeségét és díszét Laborfalvi Róza öngagságát kedves férjével Jókai Mórral együtt az Uristen igen sokáig boldogul éltesse!

Viharos taps követte ezt a lelkes székely felköszöntést. Jókai a szónok közvetlen közelében hallgatta végig s a „rövid mondóka” bevégeztével a székely szónokot szívéhez szoritva, arcát és homlokát megcsókolva, így szólt:

„Kedves székely atyám! Igen szépen köszönjük a feleségemmel együtt, a felőlünk hangoztatott becses megemlékezést s a mindkettőnk által oly szívbeli bensőséggel szeretett nemes székely népnek, kedves véreinknek nevében is tolmácsolt jókívánatokat. Csak egyszer csókollak meg, mert mivelhogy magamfölel is szól a felköszöntőd, ennél fogva szerénység szabálya tiltja többször tennem; de hogyha nem én rólam, hanem más akárkiről szólna az irás, ez esetben azért a kedélyes kompozícióért még mindjárt másodszer is megcsókálnalak.”

Azt hiszem kötelességünk ezt a székelység-et érdeklő szép kompozíciót megőrizni. Irodalmilag is becses mű. Györffy Ivánt személyesen ismertem, vele leveleztem s ha Isten éltet néhány művét, levelét a „mi muzeumunk”-ban elhelyezem életrajzával együtt. Mindez Jókai halála alkalmával jutott eszembe, kinek egyik „Március 15-ikéről” sajtókezűleg irt gyönyörű beszédét is az udvarhelymegyei muzeum számára, egyebekkel együtt, megküldöm.

Fülei Sz. Lajos.

— **Ujtások a cs. és kir. hadapródiskolákba való felvételre nézve.** Az 1904—905-iki tanévvel (és pedig az I-ső évfolyammal kezdve) az előadási nyelv a budapesti, pozsonyi, kassai, temesvári és nagyszebeni gyalogsági hadapródiskolákban, úgy mint a lovassági és a traiskircheni tüzérségi hadapródiskola párhuzamos osztályaiban német és magyar, a kamenitzai és károlyvárosi gyalogsági hadapródiskolákban német és horvát. A jelölteknek eszerint ezen nyelveket, a melyekben oktat-tatik, annyira birniok kell, hogy az előadásokat követhessék. Az említett iskolákban a felvételi vizsga a meghatározott tárgyakon kívül (u. m. német nyelv, szám-tan és algebra, mértan, földrajz, történelem, természetrajz, természettan, (fizika), vegytan) ezután még a magyar, illetőleg horvát nyelvet is foglalja magában azon terjedelemben, a melyben az a középiskolák alsó osztályaiban adatik elő. A felvételi vizsga a nevezett iskolákban német vagy magyar, illetőleg horvát nyelven teendő le, mindamellett megengedtetik, hogy a jelöltek tudásuk és tehetségük nyilvánításának megkönnyebbitéséért anyanyelvüket használják.

— **Meghívó.** A szekelyudvarhelyi unitárius egyházközség 1904. évi június hó 1-én (szerdán) a „Budapest-szálló” nagytermében Templo-építési alapja javára, műkedlői előadással és tánc-csal egybekötött hangversenyt rendez, melyre a közönséget ezuton is tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor. Helyárak: páholy 8 K, oldal- és támlásszék 3 K, támlásszék 2 K, zártszék 1 K 20 f, diák- és katonajegy 60 f, állóhely 80 f, karzati ülőhely I—IV. sor 60 f, karzati állóhely 40 f. Felülfizetéseket a jótékony-cél érdekében köszönettel fogad és azokat hirlapilag nyugtázza a rendező bizottság. Jegyek előre vált-hatók Gyertyánffy Gábor könyvkereskedésében. Műsor: I. 1. a) „A hullámokon lépdelő szent Ferenc legendája” Liszt Ferentől; b) „Felvonulási induló.” Tannhäuser dalműből. Liszt Ferenc át-írata. Zongorán előadja Hollaky Arthur főspán. 2. „Fodros tükrén a haboknak”, kettős, Planquette R.-től és „Vihar” kettős, Várney I.-től. Előadják Jánosi Ilus és Kónya Kálmán, zongorán kíséri Morascher Hugó 3. a) Pierre: „Seredane” és b) Svendsen: „Romanze” op. 26. Hegedűn előadja Dr Damokos Andor alispán, zongorán kíséri Morascher Hugó. 4. „Az első csók”, dalkeringő Huber Sándortól. Éneklő Sándor Ilonka, zongorán kíséri Sándor Ella. II. Szinre kerül: „Apró fél-értések (Vigjáték 1 felvonásban Irta Lunn József, angolból fordította: N. N.) Személyek: Sir George Coartty, Dr Szöllösi Ödön Ilona, leánya, Gotthárd Juliska. Aldermann Cayfare, Sándor Ignác. Cayfare Károly, fia, dr Balogh Elek. Józsi Samu, Nagy Elemér. Udvarmester Szent Királyi Árpád. Lujza, szobaleány, Dózsa Sárika. Ezek után tánc reggeliz. A rendezőség megjegyzi, hogy Szent-Királyi Árpád (Udvarmester) ur neve tévedésből maradt ki a meghívóból.

— **A cs. és kir. nagyszebeni gyalogsági hadapródiskolába való felvétel.** Az I-ső évfolyamba az 1904—905-iki tanév kezdetével szeptember hó közepe körül kb. 30—40 testileg alkalmas ifju vétetik fel, a ki f. évi szeptember 1-jével 14-ik életkorát már elérte, a 17-iket pedig még át nem lépte, hajlammal bir a katonai pálya iránt és valamely közép vagy polgári iskola négy alsó osztályát legalább „elégleges” sikerrel végezte. — A „felvételi szabályok”, a melyek a felvételi vizsgára és a kérvények szerkesztésére nézve bővebben nyilatkoznak, 45 fillér beküldése után a hadapródiskolánál kapható. Felvételi kérvények csak az 1903—904-ik évi végbizonyítványval, legkésőbbben pedig folyó évi augusztus hava 15-éig az iskolaparanocsnál nyújtandók be. Ismétlési vizsga esetére a jelölt pótbizonyítványt ad be.

— **Sorozás.** Ez évben a második sorozás a héten folyt le városunkban. Az udvarhelyi járásból előállott 875 hadköteles egyén. Ezekből besoroztak 241-et. A sorozó bizottság polgári hatósága részéről Dr Damokos Andor alispán, Dr Lengyel József főorvos, Dr Demeter Lőrinc fő- és Szabó Nándor szolgabíró; a hadseregtől Freyberger örnagy, Dr Fisscher ezredorvos, Schott Nándor főhadnagy; a honvédségtől Milodanovits örnagy; Dr Zakariás ezredorvos és László főhadnagy vettek részt.

— **Jókai Mór** művészi kivitelű heliogravuer arcképét, mely a költő legutolsó és élethű képe (60x85 cm.) hogy a legszelebbebb körökben elterjeszthessük 10 K bolti ár helyett 5 koronáért ajánljuk a tanintézetek és társadalmi körök figyelmébe. *Ferraris* ezen világhírű műve a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatala (Betegh Pál könyvkereskedése) utján kapható.

— **Építkezés.** A sepsiszentgyörgyi dohánygyár kibővítésére 119 ezer 790 K 15 fillér van előirányozva. A dohányjövédéki központi igazgatóság erre árlejtést hirdetett.

— **Adományok a muzeumnak.** Az udvarhelyvármegyei muzeum-egyesület nevében köszönetet mondok e helyen Tompa Árpád tanár urnak, ki az alapítandó megyei muzeum gyűjtemény gyarapítására két budvári eszérepletet adományozott, továbbá Szorger Ferenc és Loschdorfer Aladár urnaknak, kik ugyanezen célra egy-egy régi pénzdarabot adományoztak. Csehely Adolf, muzeumi igazgató.

— **Az összes szépitőszereket** fölülmulja a közkedvelt Földes-fele Margit crème. Gyorsan és biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, kiütéseket, ráncokat és egyéb arcisztatlanságot és így nemcsak szépit, hanem fiatalít is. Ára 1 K, nagy tégely 2 K. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszer-tárban, Aradon és minden gyógyszer-tárban, drogériában és illatszer kereskedésben. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **A Gazdák Biztosító Szövetkezete** újabb ténfoglalásának híre érkezik Szegedről. A város tanácsa ugyanis zárt ajánlati versenytárgyalást tűzött ki a körülbelül 2 millió értékű ingatlanainak tüzkárbiztosítása ügyében és kétszeri árlejtés után a tanács 23 szavazattal 16 ellenében, tehát 7 szavazattöbbséggel elhatározta, hogy a kartellben levő társaságok megbízottjaként szereplő „Adria” biztosító társaság ajánlatával szemben a „Gazdák Biztosító Szövetkezete”-nek ajánlatát fogadja el, amely már alapjában véve 165 koronával évenként olcsóbb díjjal biztosít és ezenkívül alapszabályai értelmében még díjvisszatérítést is adhat.

— **Kidobott pénz** — bármily csekélynek látszó is — az olyan hirdetésért fizetett összeg, amelyet igen korlátolt számú és nem érdeklő közönség olvas. Ellenben a „Székely-Udvarhely” *apró és rendes hirdetései* — melyeket hetenkint kétszer: *csütörtökön* és *vasárnap* nemesak Udvarhelyvármegye székelyhén s minden valamire való és számottevő községekben, hanem az ország legtávolabbi részében is sok ezren olvasnak — a *legolcsóbbak*, mert feltétlenül eredményt biztosítók.

— **Hogy lehet nagy hasznot elérni a baromfi tenyésztésből?** Csak úgy és akkor, ha olvassuk és megismerjük azokat a nagyfontosságú és nélkülözhetetlen eljárásokat, melyek a sikert biztosítják. E szempontból a gazdák, baromfikedvelők és tenyésztők figyelmébe ajánljuk a „Baromfitenyésztés” című képes heti szaklapot, a melyet Hreblayné Dedinszky Adél szerkeszt. E szakfolyóirat felöleli a gazdasági- és sportbaromfi-, éneklő- és diszmadár-, galamb és házinyul tenyésztési és értékesítési kérdéseket. A baromfitenyésztés minden ágáról közölt nagyszámú cikkei mindig a legjelebbebb tenyésztők írják. A lap hetenkint 12—16 oldal terjedelemmel és igen szép illusztrációval jelenik meg s az ország minden részében el van terjedve. Előfizetési ára egész évre 8 korona, fél évre 4 korona. Aki 3 egész évi előfizetést szerez s annak egész évi előfizetési díját a 8 K egyszerre beküldi, az egy éven át ingyen kapja tiszteletpéldányként a lapot Mutatványszámot ingyen és bérmentve szívesen küld a kiadóhivatal Budapest, VIII., Nap-utca 19. Ugyanott megrendelhető a „Tyuktenyésztés” című II-ik kiadást ért baromfitenyésztési szakmunka, amelyet Hreblay Emil al-lattenyésztési m. kir. felügyelő irt s a mely 200 oldalon, 90 képből ismerteti a tyuktenyésztési tudnivalókat és fajtaikat. Ára 3 korona 20 fillér. Ugye szaklap, mint e munka egyetlenegy törekvő tenyészítő kezeiből sem hiányozhat.

— **Diorama.** Tegnap este volt első előadása a helybeli Batthyány-téren gőzerőre berendezett képzőművészeti Diorámának. Az érdekesnél érdekesebb és szebbnél-szebb élethű képek sok élvezetet nyujtanak a szemlélőnek. Naponta különösen este 7 órától igen kedves előadások tartatnak.

— **Bolti szolga.** Egy szorgalmas, józan előéletű ember folyó évi június 1-től állandó alkalmazást nyer helybeli üzletben. Cim e lap kiadóhivatalában.

— **Vizsgai íráslapok** legfinomabb fehér papíron 100 darabonként 90 fillérért a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszerkesztésében) Székely-udvarhelyt, Kossuth utca 15. sz. a. kaphatók.

Törvénykezés.

Főtárgyalások. A helybeli kir. törvényszéknél e hó 27-én megtartott főtárgyalásokon Borbély Mózes oroszhegyi lakost gondatlanságból okozott ember ölés vétsége miatt 1 havi fogházra; Stojka Márton vargyasi lakost zsarolás büntetéseért 6 havi börtönrre; ifj. Soó István, Jére Gáspár és Sándor Ignác bethlenfalvi lakosokat súlyos testisértés vétsége miatt 1—1 havi fogházra és 10—10 K pénzbüntetésre ítélte a bíróság. Az első jogerős, a másodikkal vádlott felebbezést jelentett, utóbbinál a kir. ügyész és vádlottak is felebbezést jelentettek.

Bűnügyi tárgyalások. A helybeli kir. járásbírósa büntető osztályánál közelebről megtartott tárgyalásokon ifj. Oláh Márton korondi lakos közönség elleni kihágásért 3 napi elzárásra és 5 K pénzbírságra; Fülöp D. György parajdi lakos súlyos testisértés vétségeért 14 napi fogházra és 20 K pénzbírságra; Demeter Imre óczfalvi lakos lopás vétségeért 21 napi fogházra és András Domokos szintén óczfalvi lakos ugyancsak lopás vétsége miatt 1 hónapi fogházra s egy évi hivatalvesztésre ítéltettek.

Mozgó panaszkönyv. Győr város főkapitánya érdekes s ha beválik, nagy gyakorlati kihatásu újítást hozott be a rendőri segítségre apelláló közönség kényelmére. Ezentúl nevezetesen nem szükséges minden apró-cseprő panaszsal a városházára fáradni, hanem, hogy ez elkerültesse, ötven panaszlapot tartalmazó panaszkönyvet kap Győrött minden rendőr s azt jegyzőkönyv módjára köteles kezelni s magával hordani. Már most, ha valakinek valaki ellen panasza van, egyszerűen oda megy a legközelebbi rendőrőz, bediktálja vagy beírja ezt a panaszkönyvbe s aztán aláírja. Ennek éppen annyi fogantatja lesz, mintha jegyzőkönyvet vétetett volna föl panaszáról.

Csarnok.

Ha feltűnnek . . .

— Az „Elveszett sugarak”-ból. —

Ha feltűnnek a csillagok
A hold sugar regél;
Susog a szél egy dallamot,
Mely bennem régen él.

És megzendül a zöld berek
A fülemile zokog,
Keresek csöndes rejteket,
Hol én is sirhatok.

Pálmai József.

Hogyan hosszabbítható meg az emberi élet?

Weber Hermann előkelő londoni orvos egy szaklapban cikket írt az emberi élet meghosszabbításáról. Fejtegetéseinek eredményét a következő szabályokban foglalja össze:

Minden szervet erős állapotban kell megtartani.

A beteges hajlandóságokat, akár öröklöttek, akár szerettek, le kell küzdeni.

Ételben, italban és egyéb testi élvezetekben mértéket kell tartani.

Otthon és házon kívül mozognunk tiszta levegőn.

Korán keljünk és korán fekdjünk. Az alvás ideje ne legyen több 6—7 óránál.

Naponként fürdjünk meg hideg vízben.

Folytassunk rendszeres testi vagy szellemi munkát.

Igyekezzünk megővni a vidámságot és a kedély nyugalmát.

Küzdjük le szenvedélyeinket és az ideges-ségből eredő aggodalom érzését.

Kerüljük az alkoholt és a narkotikumokat.

Szerkesztői üzenetek.

K-i. M. A székesfőváros ama templomainak kérdezt méretei ezek: Mátyás-templom főhajója 10 mtr széles, boltzáradék magassága 16:20 mtr, Erzsébetvárosi templom főhajója 8:56 mtr széles, boltzáradék magassága 16:45; Örökimádás-templom főhajója pedig 9 mtr szélesre, boltzáradék magassága 26:30 mtrre, főpárkánya 17 mtr magasra van tervezve s befogadó képessége 1529 lélek. Az össz költsége 700,000 K, melyből a templomra 400,000 K esik. A többi összeg a templomhoz csatlakozó zárda-épületre és az oltár-egyesület házára fordítódik. Aigner Sándor építőművész tervét fogadták el s a kivitellel is őt bízták meg. Az illői-uti telek, hova a templom épül, csak az ut felől szabad, három oldalon be van építve.

D. K. V. Az államvasutak hálózatának kibővítéséről szóló beruházási törvény is szentesítést nyert s így a kormányt fölhatalmazza, hogy az 1895. évi VII. t.-c.-ben foglalt székely körvasuti hálózat szászrégen—deda—gyergyószentmiklós—madéfalvi vonalát kiépíttethesse. Abban igaza van, hogy a körvasut inkább luxus-vonal, mint gazdasági, ipari és kereskedelmi érdekeink előmozdítója. No, de ami késik, az nem maradhat el örökre s hisszük, hogy a négy székely vármegyét összekapcsoló vasut is előbb-utóbb meg kell legyen, ha a székelységet valóban a magyarság keleti védbátyjának tekintik s megmentését komolyan akarják.

Nyilt-tér*

— Rövid használat után nélkülözhetetlen. —
Igen alkalmas utazásoknál.

— Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva. —

Bizonyítvány kelt Bécsben,
1887. Jul. 3-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen

fogtisztító-szer.

Elsőrangú hygienikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásánál nem nélkülözhető a fogak és szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hárríthatók el ez által Ennél legsikeresebbnek bizonyul a „KALODONT”, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

* Az e rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget sem vállal a Szerk.

Apró hirdetések.

E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Benedek, Nagy és Konrád
első székely cipőraktára
Sz.-udvarhelyt, Kossuth-u.
Dus választék csinos és tartós
cipőkben!
Mérték utáni megrendelések pontos kivitele. o
„Fredin” cipőkenőcs kapható. Egy doboz 60 fillér.
Ügynökök felvételnek

1009—904. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A székelykeresztúri kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy „Albina” nagyszabasi hitelintézet végrehajtónak Bartók Karolina Horváth Istvánné székelykeresztúri lakos végrehajtást szenvedő elleni 789 K 12 fillér tökéketelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a székelyudvarhelyi kir. törvényszék (a sz.-keresztúri kir. járásbírósa) területén lévő, a székelykeresztúri 1169. sz. tjkben foglalt 417¹/₂, 417¹/₂, 417¹/₂ hr. sz. ingatlanra 3600 K kikiáltási ár-

ban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi június hó 20-ik napján d. e. 9 órakor a tkvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban, a kikiáltott kezehez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek, a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság.

Székelykeresztúrt, 1904. március hó 5.

VERESS, kir. albiró.

92—904. képv. szám.

Hirdetmény.

Máréfalva vadászati joga 1904. évi július hó 1-től kezdődő 6 évre folyó évi június hó 2-án délelőtt 9 órakor Máréfalva község házában bérbe adatik.

Kikiáltási ár 20 korona.

Máréfalva, 1904. május 19.

Olasz Péter,
főbíró.

A Székelyföld legelőnyösebben ismert cipőbévá-
sárlási forrása!

ORBÁN, NAGY és TAMÁS

kész cipőaru raktára * * *
Székelyudvarhelyt, Kossuth-
* * * * * utca 2. szám.

Van szerencsénk egy a helyi, mint a vidéki t. közönség b. tudomására hozni, miszerint raktárunkat a tavaszi idény ujdonságaival bőven elláttuk s azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a legkényesebb igényeknek is megfelelhessünk. — Raktárunkon kaphatók mindennemű

férfi- és női cipők

és ujdonságok, ugyszintén fehér, sárga és bordeaux gyermek-cipők a legjutányosabb árakban. — Különösen felhívjuk b. figyelmét TANNERIN cipő-kenőcsünkre, mely feltűnő minden reklam-kenőcsöt, dobozonként 40 fillér árban. — Megrendelések gyorsan és pontosan teljesítetnek.

Az idény ujdonságai: Chevreux, Chevreux-lakk stb.

Saját gyártmány. o o Gyors és szolid kiszolgálás.
— — — Aranyéremmel kitüntetve. — — —

Hirdetmény.

Alólirott a fürdőző közönség tudomására hozom, hogy Szentegyházaláhfalva község tulajdonát képező „Lobogó-fürdőt” sikerült hasznos bérbe vennem s miután mint új bérlő a nagyérdemű közönség előtt teljesen ismeretlen vagyok — ezért kijelentem, hogy a közönség szolgálatára kész vagyok s ezért, kiknek számítások van, kérem bizalommal hozzám fordulni.

Szoba árak és étkezési díjak igen szolidok. Szentegyházaláhfalva, 1904. május 25.

Lajos József,
bérlő.

Mindenütt, minden gyógyszerárban kapható. Otthon, valamint utazás alkalmával nélkülözhetetlen szer a

Thierry gyógyszerész balzsama

mindenütt ismeretes, mindenhol elismerték.

Rossz emésztésnél és ennek mellékjelenségeinél a leghathatósabb, mint főlbfőgés, gyomorgörcs, étvágytalanság, katarhus, gyuladások, gyengeség, fölfuvas stb.

Görcs- és fájdalomcsillapító, köhögést megszüntető, nyálkaoldó és tisztító.

Legkisebb postaküld. 12 kis vagy 6 nagy üveg 5 korona költségmentesen, 60 kis vagy 30 nagy üveg 13 korona költségmentesen.

A raktárak kicsinyben 1 kis üveget 30 fillérért, duplaüveget 60 fillérért árusítanak.

Tessék az egyedüli és egyetlen törvényesen védett zöld apácavédjegyre „Ich dien” ügyelni. Egyedül valódi. — Ezen védjegy utánzása és forgalomba hozatala, valamint más törvényesen meg nem engedett, ismételéses és más megengedve s az ily forgalomba nem hozható balzsamvédjegy törvényesen üldöztetik.

Thierry A. gyógyszerész Centifoliakenőcse

Schutzengel-Apotheke

desATHIERRY in PREGRADE

fájdalomcsillapító, puhító feloldó, húzó, gyógyító stb. — 3. 0 korona franko. A raktárakban kicsinyben 1.20 korona tégelyenként.

Központi raktár Budapesten Török J. gyógytára, dr Egger Leo gyógytára, Vértes gyógyszerár Lugos. Közvetlen megrendelések így címzendők:

Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohits-Sauerbrunn.

Ha az összeg előre beküldetik, úgy a küldemény egy nappal előbb érkezik meg, mint utánvétellel és clesnek az utánvételi költségek, azért ajánlatos az összeget azonnal küldeni és a postautalvány szelvényén megtenni a rendelést és pontos címet írni.

3—904. szám.

Faeladási hirdetmény.

A gyergyó-ujfalvi közbirtokosság közhírré teszi, hogy ujjfalvi községhezánál *foljó évi június hó 12. napján délután 2 órakor* kezdődő nyilvános árverésen eladja a nagy libánpataki 1902. és szilasi erdőreszben 1899. és 1901. években kijelölt vágásokban levő fenyőfáját.

Kikiáltási ára a libánpataki résznek 7648 K és a szilasi résznek pedig 5626 K, melyen alul a fa nem adatik el, bánatpénz a kikiáltási árnak 10 százaléka.

Megkésve érkező vagy az árverési szerződés feltételeitől eltérő utóajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A részletes árverési és szerződési feltételek az erdőbirtokos alólírott törvényes képviselőjénél megtekinthetők.

Tájékoztatóul szolgáljon, hogy a kihasználás alá kerülő területek a libánpataki 21. kat. hold kiterjedésű a községtől mintegy 20 km., a tutajozható Marostól 21, az országúttól 2, a Kassai-féle gőzfűrésztől 4 és a legközelebbi vasuti állomástól pedig 33 km. távolságra van és hogy az eladó fa luc és részben jegenye fenyő melmagasságban kéreggel együtt 10—70 átlag 25 cm., famagasság 9—32 átlag 22 m., haszonfa hossz. 7—22 átlag 15 m. vastaguak és 1912 m³. haszonfát.

A szilasi terület 45.3 kat. hold kiterjedésű a községtől 24 km., a tutajozható Marostól 25, a közelebbi vasuti állomástól 37. és a Kassai-féle gőzfűrésztől 7 km. van; luc és részben jegenye fenyő melmagasságban kéreggel együtt 10—78 átlag 24 c.-m., famagasság 9—32 átlag 21 m., haszonfa hossz. 7—22 átlag 14 m. vastaguak és 1872 m³. haszonfát tartalmazónak van becsülve.

Gyergyó-Ujfalu, 1904. május 19.

Az elnökség:

Bányász Sándor,
b. elnök.

Sólyom Péter,
b. jegyző.

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya az összes kalászosok alá, valamint a rétekre. Hatása épen oly gyors, de tartósabb, mint a szuperfoszfáté. — Ezen kitünő műtrágyát úgy a foszforsav, mint a citromsavban oldhatóság és porfinomság szavatálása mellett pontosan és lelkiismeretesen szállítja

Kalmár Vilmos

Budapest, VI., Teréz-körut 3.,

a Thomassalakgyárak, Berlin, magyarországi vezérképviselője a magyar korona országainak területén.

Óvakodjunk a hamisításoktól és csakis csillag védjeggyel ellátott zsákokat vegyünk át. Minden zsák olomzár-ral s tartalomjel-zéssel ellátva!

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

A Franklin-Társulat kiadása.

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei

ötödik sorozata most jelent meg s így most már 25 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggondosabb és legdicsőségesebb kiadásából.

A mostani ötödik sorozat különösen értékes. Ebben jelentek meg Pázmány Péter válogatott munkái is. Ezt a kötetet jeles tudósunk, Fraknói Vilmos oly bevezetéssel látta el, mely Pázmány Péter életét és munkásságát vázolja és méltatja s egyúttal a XVII. század irodalmáról, az akkori magyar társadalmi- és közviszonyokról érdekes esszét nyújt.

Ugyancsak ez a sorozat Bajza József három évtizedre menő munkásságának legjavát is beilleszti a magyar remekírók közé. Ekötetet Badiés Ferenc válogatta össze és látta el nagybecsű előszóval.

E két kötetet kívül megjelent még az V-ik sorozatban Vörösmarty V. kötet, Arany János III. kötet és Szigligeti II. kötet.

A már előbb megjelent négy sorozatban a következő művek jelentek meg:

Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.

Csiky Gergely színművei. Sajtó alá rendezte Vadnay Károly.

Czuczor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte Zoltvány Irén.

Garay János munkái. Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.

Kazinczy Ferenc műveiből. Sajtó alá rendezte Váczy János.

Kisfaludy Sándor munkái, I. kötet. Sajtó alá rendezte Heinrich Gusztáv.

Kölcsey Ferenc munkái. Sajtó alá rendezte Angyal Dávid.

Kossuth Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte Kossuth Ferenc.

Kuruc költészet. Sajtó alá rendezte Erdélyi Pál.

Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte Koroda Pál.

Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet. Sajtó alá rendezte Berzeviczy Albert.

Szigligeti Ede színművei, I. kötet. Sajtó alá rendezte Bayer József.

Tompa Mihály munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte Lévy József.

Vajda János kisebb költeményei. Sajtó alá rendezte Endrődi Sándor.

Vörösmarty Mihály munkái I—IV. kötet. — Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

A Magyar Remekírók gyűjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka 220 korona; ennek kiegészítőjeként megjelent Schakspere összes művei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekírók vevői 20 korona kedvezményesen áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.
(Budapest IV., Egyetem-u. 4.)

Betegh Pál

könyv-, papír-, író- és rajzszerkereskedésében (Székelyudvarhelyt Kossuth-utca 15.) tulhalmozott raktár miatt kaphatók:

Mélyen leszállított árak!

EMLÉK-ALBUMOK fényképekhez és levelező-lapokhoz legolcsóbb árban.

GYERMEKEKNEK remek képes- és mesékönyvek leszállított áron.

HELYI ÉS MŰVÉSZI LEVELEZŐ-LAPOK dus választékban.

HEGEDŰK, okarinák, hegeduvonók, hurrok és más fölszerelések elsőrendű gyárakból.

KINAI DISZ- és kézi legyezők változatos kiállításban.

ÉNEK- ÉS IMAKÖNYVEK különböző választékokban hűvek számára.

IFJUSÁGI IRATOK a legjelesebb íróktól nagy választékban.

PALLAS NAGY LEXIKONA — tíz első kötet — mélyen leszállított árban.

DERZSI ÉLET-KÖNYVE, mint állandó házi-orvos. — Legbiztosabb gyógymód, mely szerint az eddig gyógyíthatatlan betegségek is házilag feltétlenül és ingyenesen gyógyíthatók. Elsőrendű orvosi véleményre az EMKE. népkönyvtárai számára 100 példányt elfogadott. Bolti ára 3 K, most csak 2 korona.

A „KEGYELET OSZLOPA”. Irta Bod Károly. — Tizenegy halotti ima, kilenc temetési beszéd különböző alkalmakra. Bolti ára 2 K 20 fillér, most 1 K 60 fillér.

PÁLFI LAJOS: „Okszerű méhészet kézikönyve kérdések és feleletekben.” — Szöveg közé nyomtatott ábrákkal; ára 1 korona.

DEMETER DÉNES: „Konfirmációi Emlék”, díszes képekkel. Az unitárius egyház Képviselő Tanácsának ajánlásával, ára füzve 60 fillér, kötve 80 fillér.

TARCSAFALVI ALBERT: „Tört sugarak” és „Székely hangok”. „Mély érzésű versek. Megérdemlik, hogy mennél többen megismerkedjenek velük” — mondja Benedek Elek. — Bolti ár 2 K 40 fillér, most 1 korona.

FELIX: „Buddhista Káté”. Regény egy kötetben. Bolti ára 3 K, most 1 korona.

„UJ VERSEK”. Zempléni Árpád újabb költeményei. Negyedik kiadás, ára 1 K.

PÉTERFI TAMÁS tősgyökeres székely írónk, az újabb kor egyik kedvelt írója: „Székelyföldről”, „Fenyőváry Ipolyka” és „Paraszt dráma” című beszédei, regéi, góháságai és eredeti székely regényeinek leszállított ára 1—1 K.

NÉMETH SÁNDOR: „Keresztén Erkölcs-tan kérdések és feleletekben”. Az udvarhelyi ev. ref. egyházmegye elfogadott tankönyve, ára kötve 30 fillér.

TOLLKÉSEK a legkülönbözőbb kivitelben.

PÉNZTÁRCÁK, női finom bőr kiegészítők, pénzes erszények, divatos óra- és nyakláncok, zsebtűk nagy raktára.

TÁRCANAPTÁRAK legfinomabb bőrötésben mesés olesó árakban.

SZIVAR- és SZIVARKATÁRCÁK, dohány-szelencék és tárcák, bőr- és ujezüstből leszállított árak mellett, legnagyobb választékban.

Mélyen leszállított árak!

Vizsgai jutalomkönyvek legdusabb raktára!

Fogorvos Székelyudvarhelyt.

Dr Kovács Géza egyetemes orvostudor fog- és szájspecialista műterme Kossuth-utca 31. sz. alatt. Szerényebb viszonyok között levő vidéki földműveseknek foghuzásokat és más apróbb műtetteket 1 koronáért, teljesen szegényeknek pedig díjtalanul eszközöl.

Megrendeléseknél kérjük lapunkra hivatkozni!

Kézmárky Akos kocsikárpitos és fényező műhelye Székelyudvarhelyt, Kökereszt-tér 1. sz. Elvállal és pontosan készít a legkülönbözőbb kocsikat, szekereket; butorok bevonását, szobapadlók fényezését; kocsis és szekérüléseket, függőlámpák, kép- és tükörkeretek, valamint butorok aranyozását, fényezését. Költőzködéseknél butorok és más kényesebb tárgyak szakszerű, felelősség mellett való becsomagolását teljesíti. — Ablakredőnyök nagy választékban kaphatók!

Brázay-féle Sósorszesz.

A BRÁZAY-féle sósorszeszszel való borogatásnak nagyon egyszerű a módja. Belemártunk a sósorszeszbe egy darabka vásznat s ezt oda tesszük vagy oda kötjük az illető testrésze.

BOR. Jó és olcsó asztali csemege és gyógyhorok literenkint 28 krtól 1 frt 40 krig **Fernengel Gyula** bor nagykereskedésében kaphatók. 5 literen felüli vételnél külön kedvezményes árak.

— Kérje mindenütt a magyar gyártmányu Müller-féle (minden fajtájú) tentát, tust, peccátviaszot és aquarell festéket.

Mint gyógyviz csodahatásu.

Kászoni Főkut.

Természetes gyógy borviz!

Kizárólagos főraktár Udvarhelyvármegye egész területére: SZENTPÉTERY GERGELY fűszer-, üveg-, porcellán- és diszműáru kereskedésében Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15 szám alatt. — Üvegenkinti ára 12 fillér.

Mindig friss szállítmány.

Kertmegnyitás!

Székelyudvarhelyt az „Erzsébet-kert“ folyó évi június hó 5-én megnyilik.

A Richter-féle **LINIMENTUM CAPS. COMP.** **Horgony-Pain-Expeller**

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik készvényél, csúznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárlóskor óvatosak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József**, gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. Rudolstadt.

Kapható Székelyudvarhelyt: **Koncz Armin** gyógyszerárban.

Schicht-szappan

„szarvas“

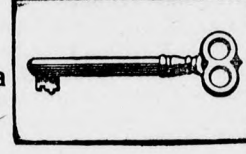
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkladósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Antracén irótenta

legjobb és állandóan friss minőségben gyári áron a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-papír-, író- és rajzszerekkereskedésében) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. szám alatt kapható! Ezen kítűnő tonta a tollból könnyen sötétkéken folyik, csakhamar megfektetik és a tollat nem rontja. Rendelés irás és másoláshoz egyformán kiválóan használható! Ismét eladóknek rendkívüli kedvezmény.

Alkalmi vétel!

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA

Alkalmi vétel!

Alapított: 1865.

női- és férfi divatruháza Székelyudvarhelyt, Bathyány-tér 4-ik szám. Legolcsóbb bevásárlási forrás! Gyors és pontos kiszolgálás!

Alapított: 1865.

Tájékozássul rövid kivonat az árjegyzékből: (A tavaszi és nyári idényre igen hasznos tudni valók)

Tavaszi és nyári divatekkek dus raktára. o o o

Férfi- és női ruhák teljes elkészítése elsőrendű műtermekben! o o o

Menyasszonyi kelengyék nagy választékban! o o o

Állandó nagy választék bluz- és ruha selymekben féláron is alul!!

Legnagyobb raktár férfi és fiu ruháknak való posztókban, páratlan olcsó árakban, kiváló minőségben! o o o

Női ruha-kelmék méterenkint 0.25—2.50 frtig.
 Jó mosó kartonok „ 0.14—0.30 frtig.
 „ „ pikétek „ 0.20—0.38 frtig.
 „ „ szatének „ 0.28—0.48 frtig.
 Selymfényű voilok „ 0.28—0.40 frtig.
 Zefírek „ 0.18—0.40 frtig.
 Oxfordok „ 0.24—0.36 frtig.
 Lepedő vásznak 156—200 cm. szélességig 0.45—1.10 frtig.
 Véges vásznak (23 méteres végenkint 3.50—12 frtig.
 Férfi ruha-posztók mt.-kint 1.10—7.50 frtig.
 Diszitett női kalapok 0.70—12 frtig.
 Nap és esernyők, fekete és színes 1.00—8.50 frtig.
 Női kész bluzok 0.80—5.50 frtig.
 Dus raktár női és férfi fehérműekből, férfi és fiu kalapokból. Butorkelmék, asztal és ágyterítők, függönyök, futó és garnitúra-, valamint fali- és ágyelő-szőnyegek. Selyem, gyapju és mosókendők. Abroszok, szalvéták, portörülők és törülköző-kendők. Zsebkendők. Szalagok. Csipkék, csipkeszövetek, csipkegallérok, zsinórdiszek, nyakkendők és haris-

nyák. Férfi és fiu kész ruhák, saját készítményű matracok. Selyem és cloth paplanok, takarók s több más mindennapi szükségletek.

Férfi, női és gyermekcipők árából:

Kis gyermekcipők 45 krtól 50 krig. Nagyobb füzös 90—1.10—1.30—1.60—1.90—2.20 frtig. Férfi, bőr, cugos 2.60—3.20—4.20—6.50 forintig. Női, bőr, cugos 2.70—3.20—5.—forintig. Női bőr, füzös 3.—3.80—4.80—5.50 frtig. Női, bőr, gombos finom 4.80—5.50 forintig. Női, lakk, kivágott 1.90—2.20—2.60 frtig. Gyermek, lakk, kivágott 1.50—1.70 forintig. Női, chefro, félcipő 2.90—3.50 frtig. Női, chefro, gombos 3.30—3.80 frtig. Vásznon cipő, fekete és barna (női) bőrrel körözve 95 krig. Ugyanez (férfi) 1 frt 10 krig.

Férfi divatosztály:

Egész rend sacco-öltöny 12 frttól feljebb, minőség szerint minden elképzelhető árakban. Egész rend Kaiser (salon) öltöny finom anyagból már 22 frttól feljebb; elegáns, finomabb kelméből 28 frttól, legfinomabb kelméből 34 forintig.

Tekintettel az árak emelkedésére a fenti olcsó árak csak a jelenlegi készlet kiárusításáig kötelezők.

Férfi és fiu készruhák áruháza. Ezen ágban a legvégsőig menő olcsó árakat biztosítom, miért is különösen bátor vagyok az elősoroltakra föl hívni a közfigyelmet!!

Férfi, női és gyermek cipők kiváló minőségben, versenyen kívüli árakban! o o o

Csinos női- és férfi sport, tennis és torna-cipők dus választékban.

Illatszerek, szappanok, ruha- és hajkefék! o o o

Uti bőröndök és kezi-táskák. o o o